

მსაგლით და საბარტელო

როდესაც ჩვენ საქართველოს მიმართული პოლიტიკური მდგომარეობაზე გვსაუბრობენ ხოლო, ყოველთვის გვხვდება გაგვირგვინებული ერის მსგავსი თანების ის პოლიტიკური გეგმა, რომელსაც აუცილებლად უნდა დასდგომოდნენ, თუ გულწრფელად სურდათ ჩვენი ერის კეთილდღეობა. მაგრამ ყოველთვის ჩვენს გულწრფელ რჩევას ან სრულად ყურადღებას არ აქცევენ ან არ გვემდობოდნენ, როგორც პოლიტიკურად არა სამხედრო და კონტრ-რევოლუციონერ ელემენტებს. ყველას კარგად ესმის, რომ ის ახლო წინსვლის, რომელიც ბევრ აკადემიკოსს შეთავაზობს პირველად დაიწყო ამერიკულად, რომელიც სახელმწიფოებრივ ერთეულში, სამხედროდ მოლაპარაკება რომელიცაა. მაშინ ჩვენ გვჩვენებ პოლიტიკის ვიდეო მხარე ყოველივე ჩვენს რჩევას მტრული განწყობილებით გვიხდენ. დღეს, როდესაც ცოცხალი ვართანდაც ის ბურჟუაზია, რომელიც გარს ეხება ბაზარის მოლაპარაკების ხანას, ჩვენ გვსურს მკითხველს ყურადღება მივაქციოთ ზოგიერთ იმ ფაქტებს, რომელთაც თქვენც გნახა მხოლოდ ისტორიული მნიშვნელობა და აქვთ, მაგრამ მინც მათი გაშუქება მოხდება, მაშინ მინც შეძლება თავიდან ავიცილოთ იმ შეცდამების განმეორება, რომელთა მიხედვით ჩვენი დღევანდელი პოლიტიკური მდგომარეობა, როგორც საგარეო, ისე სამხედრო, ასეთი მძიმე პარამეტრები ჩაგარდა. ამერიკულ-გაბრილის გამოყენების შედეგად ჩვენ გავიჭირეთ ვანტაჟები, რომ ახლანდელი სახელმწიფოებრივ ერთეულის შექმნა ვერ დაეძგინებოდა კარგად ერის საბარტელოებს, რომ მისი მომავლის საქათვისა და დაწესებულების აუცილებლად წინ გადადგომილია მრავალი ისეთი ფაქტორები, რომელთა დადგენა, შედარებით სავარაუდო პოლიტიკაში, შედარებით სავარაუდოა და შესაძლებელია დიდი ნებაც მათთან კერძოდ საქართველოს მომავალსაც, მაგრამ ამ ჩვენს მოსაზრებებს შეიძლება თავის ძალიანთ ემხროდნენ და პირიქით სცდილობდნენ გამოიქვეყნათ პოლიტიკური, ნაციონალური, რელიგიური და სხვა ინტერესების ერთგვარობა. მაგრამ საბედნიეროდ თუ საბედულოდ ეს პოლიტიკური ერთეული, შეკონსტიტუციონირებული იყოს ფასიან ლაზრებში ერთი სილამაზისა და გერმანიისაზე, სასტიკად დამარცხდა პირველ სერთაშორისა ტურინირზე ტრაპიზონში. ამ დამარცხებას, როგორც უკვე აღვნიშნეთ ზეით, ჩვენ წინადაწინ გვქმნის დიდი და დარწმუნებულიც ვადაა. ესაა კი ნათლად ირკვევა თურქულ მოწინააღმდეგისათვისაც ის მიხედვით, რომელთა გამო არაცა თუ დიპლომატიისა შენობა, რომელსაც „ამერიკულ-გაბრილის რესპუბლიკა“ ეწოდებოდა, არამედ მან კვეთ მოკვლა და იქნებ საუკუნოდ დასამარცხი საქართველოს მომავალი არსებითი ინტერესებიც. ვა. ბ. ბრძანა-ს მე-119 ნომერში მოთხოვნილია ურთიან საგულანსის ინტერესებს ერთი პარტიის, რომელიც როგორც მუდმივი მცხოვრები სტამბოლისა. მოწვევით ყოველივე ვეღა იმ ფაქტებისა, რომელიც მოუვლია საქართველოს საკითხს როგორც საზოგადოებრივ ცენტრად ს. ხელმწიფოთა დიპლომატიური წინაშე, აგრეთვე კერძოდ ასმელეთის მიწისზეგ ინტერესებისა და სახელმწიფოს ხელმძღვანელ ორგანოებში.

ზემო დასახელებულ პარტის სიტყვით საქართველოს დამოუკიდებლობის და სუვერენულ უფლებათა აღდგენის საკითხს დიდს ინტერესითა და ყურადღებით ეყურებოდნენ ოსმალეთის მმართველი წარმომადგენელი უკვე მოსწავლის წყალობით, რომელნიც საგარეო-საზოგადოებრივ და მხედრობის საკითხებზე შეუდგნენ სახელმწიფოებრივ მუშაობას და სცდილობდნენ საქართველოს საკითხი საერთაშორისო საკითხად გახადებოდა. სტამბოლში ის-მისა და მმართველი უმედიანი პარტი-თელ ლეგიონს“ პირდაპირ ხელმძღვრებდა პარტია დღევანდელი ოსმალეთის: რაწმის რუსეთი გ. ბეგოვი იქნება ამერიკულ-გაბრილის სახელმწიფოებრივ საქართველოს ტერიტორიაზე და მისი

შემდეგ ოსმალეთის არც ერთს ჯარის წარმომადგენელი ადარა პარტი-და გარეულიც საქართველოს საქმეებში. როდესაც ლეგიონი და მხედრობა საქართველოს სახელმწიფოებს, იგი გვანდათავისუფლებდა საქართველოს რუსეთის ბატონობისაგან და აგრეთვე დიპლომატიის სახელმწიფოებსაგან. ეს ხელმწიფოებმა ძალაში იყოს იმ დროდღე, სანამ ამერიკულ-გაბრილის რუსეთის და არ დიპლომატიის მოუკიდებდა საქართველოს სახელმწიფოებს. ამ მომენტისაგან და მის შემდეგ საქართველოს მმართველი უმედიანი ოსმალეთის პარტიის მიმართ, რომელიც აწარმოებდნენ სახელმწიფო საქართველოს ნაციონალურ პოლიტიკას. ოსმალეთის აწარმოებდა უკვე ყოველთვის ამერიკულ-გაბრილის სათავეში ჩაუყვანდნენ და თავგანთავით იცავდნენ უფრო სხვა ერთგვანათა ინტერესებს გარე თავის საკითხებს. როდესაც ტრაპიზონში მოლაპარაკება სწავრებდა, ოსმალეთი დღევანდელს შეძლო აღდგენა და ის გარემოება, რომ ქართველი დღევანდელი ყველაზე მეტს სომხეთის მოწყობაზე დაპარაკობდნენ და მათ დამოუკიდებლად გაშალდნენ. ამ გარემოებებში თურქულ სრულად შეუდგნენ ოსმალეთის პარტიის მიხედვით, რომელიც საქართველოს ამ განწყობილების შეცდამა, ეს ჩვენ კარგად დაგინახავთ მათში მერვე კონფერენციას.

სხვათა მაზირებელი მოკვლა უზიარებელია, ნათქვამია და ეს ანდა-სა სწორედ ჩვენ არის ხელმძღვრები. ჩვენ მოელი ჩვენის ენერჯით, მთელი ძალ-ღონით მხოლოდ იმას ვცდილობდით, რომ სხვა გავგებდნენ იმდენი და თუ ამ მიზნის მისაღწევად დაგვიჭირებდა ჩვენი საკუთარი ცხოვრების და ქვეყნის არსებითი ინტერესების მსხვერპლად შევიტყა—ამაზე ჩვენ ერთს ვუთხარა არ დაგვიტყობდნენ. და აი სწორედ ჩვენი საკუთარი თავის უარყოფა და სხვისი ბედნიერების შენობაში მიყვანა ჩვენი ქვეყანა იმ მდგომარეობაში, რომ იგი უპოიფარგლად ერთ-ნახევარ გუბერნიით და იქნებ სამხედროდ მტრად გადაიქცეოდა მეზობელი სახელმწიფო.

ამგვარი პოლიტიკური შეცდომები არა ერთი და ორი ჩაუდგინათ ჩვენი ერის მეთაურებს, სრულიან გზაც და თურქო იქნებ ოსმალეთის კარგად ამას, მაგრამ არ უნდათ აღიარონ ეს შეცდომები, არ სურთ სხვის გულწრფელს რჩევას ყური ათხოვონ და ერის ბედის ჩაჩხის ისე ატრიალებდნენ, როგორც ეს მათ მოეპოვებოდა.

ერის წარმომადგენელი, მისი ისტორია არის ერთგვარი სკოლა მომავალი თაობისთვის, ამბობს მეცნიერებმა, მაგრამ ამ აქსიომის ვერ შეგებდნენ ჩვენი სოციალ-დემოკრატები და განაგრძობდნენ ძველი გზით სიარულს.

დროსა რომ შევიწყობთ თქვენი შეცდომები და შევდგნენ მინც, როგორც ჩვენს ქვეყანას თქვენი ჯიუტიანთა გამოწვეული უბედურებები.

მ. — შეგადა.

ტირება გახდები და შედეგად თუ არა მათ ნება ჰქონდეთ ჩვენს წინაშე საქმეებზე მსჯელობასა—ეს ფორმალურად—ურთიერთობა და არის თუ არა შესაძლებელი რომ მათი ადგილია წარმოებდნენ იყოს მმართველი ჩვენი სახელმწიფოს წინააღმდეგ? ამასზე, ამ არსებითი საკითხზე არაფერს ვასახსნენ არ გვადგავს, არც მთავრობა, რომელსაც მხოლოდ გავერთი სთქვა რომ გამოეყოფნენ ქვეყნის მმართველობის საკითხი; არც სოციალ-დემოკრატული პარტია, რომელსაც ვეღავ გამოუშვა მისი „მოლაპარაკებელი“ ირაკლი წერტილი და იმის მაგიერ რომ სავანე ვლადიმერ—რომ საათი ლაპარაკობდა ჩვენს მოლაპარაკებებზე. ვთქვით, წერტილი მართლაც იყოს—განა ერთი იგივეა, როცა შენი ქვეყნის მოქალაქე იმდენს შენს მთავრობას კანონდგინებს და როდესაც უცხო ქვეყნის მოქალაქე იმდენს ჩვენს მთავრობას უკანონო გზით? დემოკრატიაში კი გავიგონათ, მაგრამ როგორია ეს დემოკრატიაში ის იქნება რომელიც დემოკრატიაში გინახავთ, ან გავიგონათ, ან ვაგვიტყობთ უცხო ქვეყნის პრესა, გვემოსული იმ დემოკრატიაში ქვეყნის მთავრობასა და სახელმწიფოს წინააღმდეგ გამოსული? ეს ამბობდა და ასეთი ქვეყანა არ არსებობს. და როდესაც ირაკლი წერტილი პატივს უნდა ბრძანებს—ისინა აწარმოებდნენ ჩვენ დამოუკიდებლობასა (დემოკრატია) და კავშირები) ვისის თუ არა მას, თუ რას ამბობს? ესინა თუ არა, რომ საქმარისა არ არის კეთილშობილების მანტიის წამოსხმა და თქმა „აჰარა მტრისა ის და უფრო დიდი მტერი თქვენს ხარო, საქართველო კეთილშობილების გარდა,—თუ ასე დაეკვიპის მის გამარჯბუნებს და უბრუნებს „რეჩებს“,—ცოდნა, რომელიც ბევრ ირაკლისათვის აღმაღ კატორღის ბატონოთა განისაზღვრება, რომელსაც იგივე ატრიატორიგით იმეორებენ, როგორც საქართველოს სახელმწიფო.

მაგრამ შედგები ასეთი პრადღებისა უკვე არის, როგორც ყოველთვის ჩვენ აღიქვამდნენ შედეგად გამოაქვს მხოლოდ ცრუ დემოკრატია, აი „ნათქვამია სკოლა“ უკვე დაბითბითებს ჩვენს გამოვლასაც, პრადღებისა და მინისტრების—როგორც თქვით ოსმალეთის მთავრობის წინაშე, რომელიც აწარმოებდა ფაქტობრივ მთავრობას, როგორც ბ. დ. მ. მინისტრები—თითქო შეიძლება ფაქტობრივად დიდი ძლიერება სუსტის ჩართული ფაქტობრივ. სხვა რა ფაქტი გინდათ იმაზედ მეტი, რომ აღნიშნულების ძიებით იარაღისაღმი მთავრობის წინააღმდეგ—უცვლელად და უკამრტობით დაიბეჭდა და ესა „ლიაზონიკობით“ ნამდვილი გაიძვრობით ხელს აფარებთ: „ჩვენ არ შეგვიძლიან ყველა ცნობა დაგვებულთ, ან ყველაფერს კომენტარები გაუგებრობით“. საქმე მაგალით, რომ ყველას დაბეჭდვა არ შეგვიძლიან და ბეჭდვით იმას, რასაც თანაუგეძლობთ და რის გავრცელება გინდათ, თორემ განა უმჯობესი არ იქნება ისხდეთ რა-ნდობად თქვენს საზოგადოებას და უპატირობით თქვენს საქმეებს, ვიდრე ჩვენსას, რომლის აშკარა მტრები ხართ, წერეთლისა არ იყოს? და აი თქვენი უკანასკნელი ტრაგედია: „აგრიცია საქართველოს დამოუკიდებლობის წინააღმდეგ არ შეიძლება, რატომც კითხვობთ. იმიტომ რომ საქართველო დამოუკიდებელია და ამის წინააღმდეგ ატიტაცია—მოლაპარაკებობა და ათასად თერთ სახით, რომ იგი უბოთავან სწავრობებს და სწორედ იმ კულტურისაგან, რომელიც თავიანთ ქვეყნიდან სირცხვილდნენ და ლაჩარნი გამოქვეყნდნენ და აქსესის ქვეყანაში, სავა მათ თავისუფლად აღმაპარაკებდნენ, იმის მაგიერ რომ აღიარებთ თავის სახელმწიფოებრივ, ძირს უბრუნებთ იმას, ვინც მათა მუხარველობა და ბოლშევიკების რაფორმულ ბრბოს ხელში არ აძლევს—ეს არის პოლიტიკური უმადრობა და დემოკრატიაში თუ გერ დამოუკიდებელია ჩვენ გინდათ თქვენც—ვაღიქვამთ და თქვენს სოციალისტურ მომეგებსაც—ყველანი ერთსა მტერთა, რადგან ერთი ტიპიანი გავით—არა დემოკრატიაში, არამედ ჩვენა დამოუკიდებლობა, თორემ თქვენსაგით უმადური და ბრმა უნდა იყოს ადამიანი, რომ

თავის შურსზედ მიიწი არ იგარდოს, რომ აქ, საქართველოში, თავისუფლად პარპაშობთ და იქ კი თქვენს სამშობლოში ანარქიისა და საკუთარი რუსის „ლუხასაგან“ იხრჩობით თქვენი ამხანაგები. ეძებთ დემოკრატიაში იქ და აქ უთქვენოდაც გვეყოფა საკუთარი სოციალ-დემოკრატიაში. მოსა-არონ ასე.

ტყვიან კარგ რასმეცხე უმეტირებელია, ლუხასა და დასატიო და ერთი კვირის ან ადრის შემდეგ ისინი იმეორებენ და თავისად ასაღებენ, როგორც უკვე რევოლუციის და ერთგულების ნიშნის. მახლას ქვეყანას კი ვხვდებით რამე და ღვე ამისთანა თამაშით თავიანთი თავი ატყუან. ოღონდ, ბატონებო, ქვეყანას ნუ მოატყუებთ და საჩქაროდ გააკეთებთ ხოლომც ის, რასაც გირჩევთ და ღვე სულ თქვენი სახელით გასაღებთ.

პრესის მავიარ

ბედის საქართველოს დემოკრატიაში რესპუბლიკისა, მკვიდროდ არის გამოხული შესაფერ შეიარაღებულ ძალების შექმნის შესაძლებლობისთან, რომელიც საქართველის დროს დიპლომატიის სახელმწიფოს ტერიტორიასა და დამოუკიდებლობას. თუ ახლა მომავალში ვერ შევქმნიდა ასეთი ძალა, პრესის ნორმა რესპუბლიკისა მეტიად დაზოგადდება მრავალი ჩვენი მტრებისა და მტრების თვალშიც, და ამ შემთხვევაში ჩვენ გველს ერთგულ კიდევ გადამდებოთ ის შეტყებნა, რის მოქმედიც ვიყავით ბათონთან და სხვა ფორმებში.

ეს ყველაზე გავიგო, მთავრობამაც და ხალხმაც, მაგრამ, როცა საქმეზე მიდგება, ათასი ეჭვი და დამბრკობება გამოიჩინებდა ხოლომც.

სახალხო მილიტარია—ეს ნათელი სიტყვაა, რომლის განხორციელება შეიძლება მისი მხარით მოითხოვს სათანადო კულტურულ და ისტორიულ ღირსებს, მაღალ გრძობას მოქალაქობის თვისას, რომელსაც შეიძლება შევადგინოთ ჩვენი სახალხო ეგვრება, შეიძლება უკიდურეს შემთხვევაში რეზერვად გამოვყოფოთ, მაგრამ მიუხედავად მისი დამარცხებისა—მოკრატია იქნებოდა ქართველი ერის წინაშე დაგვიმალა, რომ გარეშე მტერთან მან ვერ გამოიჩინა ვერც საქმის გამაძინებლობა დი ვერც საქართველოს ორგანიზაციის ფორმალური საბარტელოებისა და მეფის ტყვეობა და დაუყოვნებელი მოჩირლება სამხედრო საქმეში ერთი შეხებითა,—შეპქონდა აღრევა ქვეყნის დაცვის საქმეში და ვნებდა მის.

ყველა სცნობს რევოლუციარ ჯარის აუცილებლობას, მაგრამ საქმის არ არის მიღებული ეს ქვეყნის ტერიტორია, საქართველო აქციონ... და აქ კი ძალიან ცოტას ვაგვიტყობთ, ანუ უკეთ სულ არაფერს. რაღა თქმა უნდა, ძნელია და დამბრკობელიც ბევრია, მაგრამ ამ გარეშე დამბრკობების გარდა, არა უკანასკნელ როლს ასამაშობს დამბრკობების სუბიექტური მასალებისა, რომელიც არსებით ხელმძღვანელ დემოკრატიაში წარმოების ფისიკაში. ჩვენ ყოველთვის ვგებდით რევოლუციარ არმიას და როცა ცხოვრებამ ჩვენ დაგვაყენა სათავეში და მოითხოვა ჯარი—ბუნებრივია, რომ ჩვენ ვერ შევძელით თავის დროზე და ჩვენის ძალით შევძარბოვდნენ ეს საქმეობა. აქამდის ტრადიციულ უფრო მაღლა იყო ჩვენში, ვიდრე შეგნება აუცილებლობისა.

კონსტანტინელების კონფერენცია

კონსტანტინელების კონფერენცია. საჩქარო წყაროებიდან იწყებდნენ, რომ დამოუკიდებელი წერტილი საქითხია დასმული კონსტანტინელების კონფერენციის ბერლინში გადატანისა.

დავს დუშეთის ფრანტზე მიგზავრებიან გენ. კონფერ. ვ. ჯუღბელი და ა. ლავბუბაძე.

მთავრობის თავმჯდომარის ბრძანებით სკომენდანტო ნაწილი მცხეთისკენ ჯარის უფროსის განკარგულებაში გადადის.

გერმანელთა შტაბმა დააპატრონა პორ. ნიკ. ივანოვი—ჯაშუშობისთვის.

მედიკოსებმა ჯარის უფროსმა დაპატიმრა ბრძანების შეუსრულებლობისთვის მე-2 საპორთა ბატალიონის ჯარისკაცები: გ. წიკაძე, ვილი და ა. გოგიაძე.

დღეს დილის 11 საათზე შედგება საქართველოს გროვულ სამუხარამო.

ანარქია დუშეთის მ.ზ.ა.ში. დუშეთის მ.ზ.ა.ში გავრცელდა კომისიის მ.ზ.ა.შიდან გამოიქცა, რომ ანარქიას გადმოიქცა მ.ზ.ა.ში ხელი შეუწყვა დემონსტრაციული აპარატისა და შეიარაღებული ძალის უკონტროლო კამისამ დადგინა, შეამდგომლობა აღიარა შეიარაღებული სამხედრო ნიშნის დემონსტრაციის შექმნის შესახებ, მ.ზ.ა.ში.

„პოგრომა“ ებრაელებზე. ნოგოროდ-სევერსკის მადამოების გლეხებმა სახინელი პოგრომა მოწყვეს

პრესის თავისუფლება

ჩვენი შეკითხვა ერთგულ სამუშაოში მთავრობამაც და მისმა პარტიამაც ისე დასაბ; ათქვით ვერ გავიგებთ ძირითადი აზრი მისი. მთავრობამ თავი იმით იმართლა, რომ არ ვიცით ვინ არის ჩვენი ქვეყნის მმართველი და ვინ არა და მისმა პარტიამ ხომ ვცხი მოგვაპარუნა და თავის ბელადის პარტი ბრალდება პირიქით ჩვენ წამოგაყენა პრესის მრავალპარტიულობა და ჩვენი პარტიის საზოგადოებრივად დასაბეჭდა. ასეთი შეუსაბამო ბრალდება, შეიძლება სადმე უნდა იმისში მოხდეს, სიცა ყარსილუჩა და გეგევიან და გამკობრება და მისამათლეს ათიოთხ ყარსილუჩა არიან, მაგრამ დემოკრატია რესპუბლიკაში, სავა პარლამენტიც გვაქვს, ასეთი გადამბრუნება საკითხის მხოლოდ იმითაიხსნება—რომ უმარადესობა მეტიად ერთგურობანი და თავის ძალმომრეობის დეფორმაცია არ შეუძლიან გონიერებით და ზომიერებით.

ჩვენი შეკითხვა უმთავრესად იმას შეეხებოდა, რომ ჩვენს რესპუბლიკაში გამოდინ უცხო სახელმწიფოთა პარტი

ჩვენი შეკითხვა ერთგულ სამუშაოში მთავრობამაც და მისმა პარტიამაც ისე დასაბ; ათქვით ვერ გავიგებთ ძირითადი აზრი მისი. მთავრობამ თავი იმით იმართლა, რომ არ ვიცით ვინ არის ჩვენი ქვეყნის მმართველი და ვინ არა და მისმა პარტიამ ხომ ვცხი მოგვაპარუნა და თავის ბელადის პარტი ბრალდება პირიქით ჩვენ წამოგაყენა პრესის მრავალპარტიულობა და ჩვენი პარტიის საზოგადოებრივად დასაბეჭდა. ასეთი შეუსაბამო ბრალდება, შეიძლება სადმე უნდა იმისში მოხდეს, სიცა ყარსილუჩა და გეგევიან და გამკობრება და მისამათლეს ათიოთხ ყარსილუჩა არიან, მაგრამ დემოკრატია რესპუბლიკაში, სავა პარლამენტიც გვაქვს, ასეთი გადამბრუნება საკითხის მხოლოდ იმითაიხსნება—რომ უმარადესობა მეტიად ერთგურობანი და თავის ძალმომრეობის დეფორმაცია არ შეუძლიან გონიერებით და ზომიერებით.

ჩვენი შეკითხვა ერთგულ სამუშაოში მთავრობამაც და მისმა პარტიამაც ისე დასაბ; ათქვით ვერ გავიგებთ ძირითადი აზრი მისი. მთავრობამ თავი იმით იმართლა, რომ არ ვიცით ვინ არის ჩვენი ქვეყნის მმართველი და ვინ არა და მისმა პარტიამ ხომ ვცხი მოგვაპარუნა და თავის ბელადის პარტი ბრალდება პირიქით ჩვენ წამოგაყენა პრესის მრავალპარტიულობა და ჩვენი პარტიის საზოგადოებრივად დასაბეჭდა. ასეთი შეუსაბამო ბრალდება, შეიძლება სადმე უნდა იმისში მოხდეს, სიცა ყარსილუჩა და გეგევიან და გამკობრება და მისამათლეს ათიოთხ ყარსილუჩა არიან, მაგრამ დემოკრატია რესპუბლიკაში, სავა პარლამენტიც გვაქვს, ასეთი გადამბრუნება საკითხის მხოლოდ იმითაიხსნება—რომ უმარადესობა მეტიად ერთგურობანი და თავის ძალმომრეობის დეფორმაცია არ შეუძლიან გონიერებით და ზომიერებით.

თბილისი

კონსტანტინელების კონფერენცია. საჩქარო წყაროებიდან იწყებდნენ, რომ დამოუკიდებელი წერტილი საქითხია დასმული კონსტანტინელების კონფერენციის ბერლინში გადატანისა.

დავს დუშეთის ფრანტზე მიგზავრებიან გენ. კონფერ. ვ. ჯუღბელი და ა. ლავბუბაძე.

მთავრობის თავმჯდომარის ბრძანებით სკომენდანტო ნაწილი მცხეთისკენ ჯარის უფროსის განკარგულებაში გადადის.

გერმანელთა შტაბმა დააპატრონა პორ. ნიკ. ივანოვი—ჯაშუშობისთვის.

მედიკოსებმა ჯარის უფროსმა დაპატიმრა ბრძანების შეუსრულებლობისთვის მე-2 საპორთა ბატალიონის ჯარისკაცები: გ. წიკაძე, ვილი და ა. გოგიაძე.

დღეს დილის 11 საათზე შედგება საქართველოს გროვულ სამუხარამო.

ანარქია დუშეთის მ.ზ.ა.ში. დუშეთის მ.ზ.ა.ში გავრცელდა კომისიის მ.ზ.ა.შიდან გამოიქცა, რომ ანარქიას გადმოიქცა მ.ზ.ა.ში ხელი შეუწყვა დემონსტრაციული აპარატისა და შეიარაღებული ძალის უკონტროლო კამისამ დადგინა, შეამდგომლობა აღიარა შეიარაღებული სამხედრო ნიშნის დემონსტრაციის შექმნის შესახებ, მ.ზ.ა.ში.

„პოგრომა“ ებრაელებზე. ნოგოროდ-სევერსკის მადამოების გლეხებმა სახინელი პოგრომა მოწყვეს

გზავლებზე. მოკლულია რამდენიმე ათეული კაცი და ბევრი დაჭრილია. მატერიალური ზარალი გზავლებზეა მილიონობით დიარიტებული. პოგრაზმი ისევე გრძელდება. გზავლების ორგანიზაციამ შევსა სთხოვა გზავლების საქმეთა მინისტრს.

17 ივლისს ფინანსთა მინისტრის გ. ერუხლიძის თავმჯდომარეობით შეესდგა საფუძვლად საბჭოთა სახალხო-ბანკის სტატუტი. ბანკის მიზანია საბჭოთა სახალხო-ბანკის განვითარების გზად დახმარება. ბანკის მიზანია საბჭოთა სახალხო-ბანკის განვითარების გზად დახმარება.

19 ივლისს, საღ. 8 საათზე ფრეილინის ქ. № 11 შეესდგა ქართულ სატყეო საზოგადოების ყველა სექციების კრება. სხვა და სხვა კომისიებში და სექციებში წარმომადგენლების ასარჩევად.

კავკასიის სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების საბჭოს ინიციატივით სამეურნეო სკოლასთან იხსნება კონსერვის ფაბრიკა, რომლის მოწყობასაც უკვე შეუდგნენ. გადამამუშავება 110 ათასი მწკრივი. ამ ფაბრიკაში კონსერვებს საბაღის სკოლაში მოყვანილ ბოსტნეულებსა და მათგან დაამზადებულ კონსერვებს იმეფ-ფასად დაეთმობა თბილისის მცხოვრებლებს.

რუსეთის ქვეშევრდომნი ფინანსთა მინისტრის გ. ერუხლიძის განცხადებით, რომ რუსეთის ქვეშევრდომნი, რომელთაც დანიშნულ ვალდებუ ან მი-აღიფეს ფინანსების საზღვრები და სხვა და სხვა მიზნებით ჯერაც იქ (სტოპობენ, ვალდებულნი არიან დაუყოვნებლივ წავიდნენ ფინანსების დანიშნულ გეგმებზე. სახლის პატრონები ვალდებულნი არიან შეაფასონ მათი სა-მილიტარი სამმართველოების მათ სახ-ლებში დარჩენილ რუსებზე. წინააღ-მდეგ შემთხვევაში ისინი სასტიკად დაისჯებიან. ამ ვალდებულების გამო-შვების შემდეგ დაიწყეს რუსის მოქა-ლაქეთა ქუჩებში და სახლებში შეპ-ურება.

ამ ეპოქაში ამიერ-კავკასიაში მუ-შაობის დიდ კრიზისს განიცდიან: აზერბაიჯანის პარტიის და თესლის ვ. კრ-ბა სრულიად შესწყვეტი; ამიერ-კავკასია სრულიად მოწყვეტილია მეტარეულებ-ის სხვა ცენტრებს. ამის გამო თბი-ლისის საბრძოლველად სადგურის გამგე-ობის მხარე დახმარება სთხოვა ოსმალეთში აზერბაიჯანის პარტიის რე-პუბლიკის გამორეკავში. ოსმალე-თის გენერალ დახმარება აღუთქვა.

გზავლების ურთიერთობა საქარ-თველში. ახლანდელში მოხდება ურთიერთობა საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მოსახლე გზავლებისა.

ბაქოს ფორტის, სომხების ერთ-ერთი სამეფოს ატყობინებენ, რომ იქ ბაქოს ფორტიდან ბევრი დაჭრილი მოპყავთ. ბრძოლა დაუნიშნა მტრულ-ღებმა. განჯაში ოსმალეთის მთავრო-ბამ გამოაცხადა დადგინდებმა, რომ-ლითაც ყველა სომხის სოფლებს მცხო-ვრებთ იარაღი უნდა აეუკროს. ნება-ყოფლობით იარაღის ჩაბარებისათვის ათი დღის ვალა მაცემდები.

მუთაისი.

საბჭოთა. თბილისს გამოგზავრ-ნენ სამიწადამოქმედელი სამინისტროს მიერ მიწვეულ 16 ივლისის თათბირ-ზე ქუთ. საკუბ. სადგურ-მამულო გვი-გობის თავმჯდომარე გ. ქეთათელაძე და მანჭრების სადგურ-მამულო კომი-ტეტების თითო წარმომადგენელი. ამ თათბირზე გაიჩინა კითხვა, თუ რო-გორ გადავიყვანო გზავლებს საქართვე-ბაში.

გვლარის ქვაბი. საბრ-ნდა ხელშეკრულების დრო გვლარის ქვაბი სატყეოს უკვე გათავდა და ამ მოკლე ხანში მის გასაცემად ქალაქის გამგეობის მიერ დანიშნება საჯარო ვაჭრობა.

მარწო. (თ. მან.)

4 თბილისის საბაღურს და ცხვა-ბი ქაშისა შუა ტყეში დაცარცეს თბილისიდან მომავალი რვა კაცი თი-ანეთელები; მგზავრებს საქონელი გაე-ყიდათ, და კარგა ფული და ნივთი-წარმოების და თან ორი ცხენი. მძარ-ცველები ქათმის თათარი ყოფილიყო და ორი ქათმის თათარი ყოფილიყო. მათ, წარმოებულ ცხენებზე აკეთდათ და ისე წავიდნენ. წარ-ულ მისის ნა-

ბეგარშიც დაცარცეს აქვე მგზავრები. მძარცველებს შაშინ რაზმელები დაე-დგნენ. ერთი თათარი დაიჭირეს ნა-დავლით, ამხანაგები ვერ ათქვიფინეს. რაზმელებმა თათარი თათვით დახვარ-ტეს. საზოგადოთ საბაღურისკენ გახ-შირდა ძარცვა ამ ბოლო ხანებში.

პარტიული ცხოვრება

პარტიული. 19 ივლისს, საღამოს 7 საათზე (ახალი დროით) სამეურნეო ბანკის დარბაზში შეიკრებოდა საქარ-თველს ერთგულ-დემოკრატიულ პარ-ტიის ქ. თბილისის მეთორე რაიონის წევრთა საზოგადო კრება.

საზოგადოებრივ კარგულთა გრო-ვულ კომიტეტის წევრი ნ. მალაღ-შვილი, ამ დღებში დაბრუნებული ქ. სტამბოლიდან, წიკითხავს მოსე-ნებას: ჩვენნი მშობობა საზღვარ გა-რულ.

დასწრება შედგინათ მხოლოდ პარ-ტიულ წევრებს.

მთავრობის წრეებში

შინაგან საქმეთა მინისტრმა საქი-როდ სწო მიღებულ იქნას ზომები რათა საქართველოს მიწა-წყალზე ახა-ლი ლტოლვილები აღარ დაუშვან, ხოლო საზღვრებში უკვე მოქმედულ ლტოლვილებს მიეჩინოთ საცხოვრებ-ლად განსაკუთრებული ადგილები.

საქართველოს რესპუბლიკის რკინის გზის მთავარმა კომიტეტმა საქარ-თველს მთავრობის წარუდგინა გადაწყ-ვეტილება მოსამსახურეთა შტატების შემოკლების შესახებ. აპირებულ რეგვი დასახვინილ უნდა იქმნენ და არ უნდა მიეცეს სალიკვიდაცია დახმარება; პროფესიონალები „ლოაობს“ რომლე-ბიც ამის გამო სამსახურს ან სულ არ ასრულებენ ან სათანადო ბეჯ-თობით არ ემტვიან. ბ) პოლიტიკურად არა საიმედო პირთ; გ) ყველა მათ ვინც შენიშნულია ქურდობაში ან ქრთამის აღებაში, რომელთა საქმე სასამართ-ლომ გვირჩია მაგრამ რომე მიზეზების გამო სასჯელი არ მოუხდათ; დ) იმათ ვინც ქიბობით უზრუნველყოფილია; ე) ყველა მოსამსახურე, რომელიც ვა-დამყვანილია სხვა გზის სამართვე-ლოდან გაგზავნის იმეფ გზის სამმ-ართველოს განკარგულებაში.

ბრძანება

საქართველოს რესპუბლიკის დაშქარ-ბა № 88.

17 ივლისი 1918 წ. ქ. თბილისი. ვებრძანებ ყველა იმ აფიცრებს და სამხედრო მოხელეებს, რომელნიც სა-ქართველოს რესპუბლიკის დაშქარ-ბის ნამდვილ სამსახურში არ იმყოფებიან, მოიხსნან ნამდვილ სამსახურში მყოფ აფიცრებისა და სამხედრო მოხელე-ებისათვის შემოღებული ნიშნები.

სამსახურში მყოფი აფიცრები და სამხედრო მოხელენი მოვალენი არიან თან იქონიონ პიროვნების მოწმობა ფოტოგრაფიული სურათით. სამსახურიდან გაუღლი აფიცრები, რომელთაც სამხედრო ტანსაცმლის ტარების ნება აქვთ, მოვალენი არიან შესაფერი მოწმობა მიიღონ მეციხოვნე ჯარის უფროსებისაგან. დაშქარ-ბ. დრ. გენ.-მ. ანდრონიკაშვილი.

შავი ღვინის ფლვის და-ღება

ნოვოროსისკის გაშვების ცნობით 17 ივნისს შავი ზღვის ფლოტის ნაწი-ლი ნოვოროსისკიდან სევასტოპოლი-სკენ წავიდა. 18 ივლისს დაჩრდი-ლი მებრძოლები ბუნება მთლად შეი-ცვალა. გადაწყვეტილება „აქრისა“, „გაღვიგისა“ და სხვებისა—ჩაძარ-ღელები—მიიღეს ყველა დანარჩენი გემებზეც და იმ ნოვოროსისკი მოწამე შეიქმნა შემადარწმუნებელი სურათისა. შუადღის 2 საათიდან დაიწყეს ნოვო-როსისკიდან დაჩრდილ ფლოტის ჩაძარ-ღა. გემები ერთი მეორეზე ცალკე-კე დადიოდნენ და ჩერდებოდნენ იმ ადგილს, სადაც დანიშნული ჰქონდათ ჩაძარღვა. ყველაზე წინ იდგა დიდი გემი „სვო-ბოდნაია როსია“ და ელოდა თავის ბედს. გაყვანილი გემები ჯერ-ჯერო-ბით ჩაძარღნენ. ერთი ნაღობი ან დი-დი იქნა ჩაძარღული ნაღობსა „კე-რჩილან“. დანარჩენ გემებს უხერხულ-ად აღიკვამს, რომ წყალით ავსებულყოფ

და ისე ჩაძარღულიყო. გემების ჩაძარ-ღას ხელშეწყობდა ნაღობსანი „კე-რჩი“. წერილობ გემების ჩაძარღვის შემ-დეგ ჯერ მიდგა „სვობოდნაია რო-სიაზე“, რომელსაც თვალს ადევნიდა მთელი კომანდა. ნაღობსანი „კერჩი“-დან თანხი ნაღობს სროლის შემდეგ გემი სწრაფად ჩაძარღვდა. ქა-ლაქში ნოვოროსისკი დაქრებითა და-დის ხმები, რომ იქიდან წასული გემე-ბი „როსია“ და სხვები დაჩრდილ-ბრინი გაშლილ ზღვაში ნოვოროსის-კის მახლობლად და აპირებენ აგრედმე მათს ჩაძარღვს.

გაგონი საბჭოს რეკლამ-ცია პავსანის კოლმის-კურ გემოგარეობის სა-კისხზე

მოგისმინეთ რა მოხსენება კავკასიის პოლიტიკურ მდგომარეობაზე და თბი-ლისში გერმანელების ჯარების შემო-სვლის შესახებ, რომელთაც სურთ ხე-ლში ჩაიგდონ ბაქო ნავთის გამო და სხვა, მუშათა, წითელა დაშქრის და გლეხთა დეპუტატების საბჭო. მთლად ინიჭებენ ბაქოს სახალხო კომისარების საბჭოს რეკლამეტიკონურ პოლიტიკას და კიდევ და კიდევ აცხადებენ, რომ ბა-ქოს პროლეტარიატი და საბჭოს წითელ-ლაშქარი მზად არის ბოლშევიზის გე-ბოლოვანი გერმანთ-ოსმალეთის, ბრბო-ვების შემოსევას, დაიცვას თავისი თა-ვისუფლება და დამოუკიდებლობა და შეინარჩუნოს მკაცრად შეუწყვეტილი კავშირი დიდი რუსეთის საბჭოთა რესპუბლიკასთან. ჩვენ ვუცხადებთ რომ არც განმარტებულნი და არც დაშქარ-ცხებულნი ერთ წუთს ნათეს არ მიუ-ცემთ გერმანულ ველურებს. საბჭო აგ-რეთვე ინიჭებენ სახალხო კომისარების საბჭოს ფრთხილს და თანდათანობით პოლიტიკას ინგლისელების მი-მართ და ბაქოს პროლეტარ-იატი გადაწყვეტილი წინააღმდეგო-ბით შეხვდება ყველას იმპერიალი-სტურ ხრიკებს, ვისგანაც არ უნდა იყოს ეს.

ბაქოს მუშათა წითელი დაშქრის, მებრძოლების და გლეხების დეპუტა-ტების საბჭო გულმწყობის უკუ-სვლის გერმანიის პროლეტარიატის, რომ-ელნიც უზრუნველყოფენ თავისი მოა-გრობის სამშობლოს დაცვის სახელით და მიუტყვის მის ყურადღებას ველურ-ი გერმანელების შენობისა შო-რულ აზიაში, რომელთაც სურთ ბა-ქოს პროლეტარიატის უფლებების მო-სპობა, თუცა კი ბაქოს პროლეტარ-იატი არაფერს საფრთხეს არ უზო-ლებს გერმანიის ხალხს და დამნაშავე-სობლად იმაში, რომ ის ანხორციე-ლებს მარქისისა და ინგლისის იდეა-ლებს; რომელნიც აქამდის უპირველ-სად გერმანიის პროლეტარიატის მას-წავლელად ითვლებოდნენ. ჩვენ ვე-კითხებით გერმანიის მუშებს, დიდხანს იქნებიან ისინი ვიღავლებს მონებნი და დაჰყავდენ მის ბოროტებას? მეორეს მხრივ ბაქოს საბჭო კიდევ მიმართავს ამიერ-კავკასიის პროლე-ტარიატს და მოუწოდებს დასდგეს საბჭოს მთავრობის ბაიარდის ქვეშ და მზარე დაშქრის ბაქოს პროლეტარ-იატს გერმანელ-ოსმალულ და მენშე-ვიკ შესაფატების წინააღმდეგ ბრძა-ლაში. (ა. ბორბა).

დ ე ბ ე ლ ე ბ ა

საქართველოს დემოკრატიულ რეს-პუბლიკის მოქალაქეობისა. (ქვეშე-ვრდომობისა)

1. ყოველი მქვილი, მცხოვრები საქართველოს რესპუბლიკის, არის სა-ქართველოს მოქალაქე.
  2. საქართველოს რესპუბლიკის მო-ქალაქეებს არ შეუძლია იყოს იმეფ-ღროს მოქალაქედ სხვა სახელმწიფო-სი.
  3. საქართველოს რესპუბლიკაში მხოლოდ მისი მოქალაქენი არიან აღ-კუთვნილი პოლიტიკურის უფლებო-ბი. (ქვემოთ და მხარეთა უფლებ პარ-ტიებისა და ადგილობრივ თვითმარ-თველობის არჩევნებისათვის და სხვა).
- შენიშვნა: მთავრობის უფლება აქვს

განსაკუთრებულ შემთხვევაში დრო-ბით, სანამ დაწესებულებათა გარდაქ-მნა დამთავრებულიდეს, მოიწვიოს თა-ნამდებობაზე უცხო ქვეყნის მოქალა-ქე.

4. პირობა უცხო სახელმწიფოს ქვეშევრდომობის მიღების საქართვე-ლოს რესპუბლიკის მოქალაქედ და აგ-რეთვე საქართველოს მოქალაქეობის დაკარგვისა განსაზღვრული იქნება ცალკე კანონით.

16 ივლისი 1918 წ. საქართველოს ეროვნულ საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ხუნძიძე.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავ-რობის თავმჯდომარე ნ. უორდანი.

სახეხარის რაიონი

10 ივლისს დ. საჩხერეში არსებულ სამხედრო შტაბში გამოცხადდა ოცე-ბის დღეგაცხობა. დღეგაცხობაში შედი-ოდა ოსების ორი მღვდელი და ერთი ოსი. მათ სთხოვეს ჯარის უფროს შე-თანხმება, რაზედაც უშუალოდ დავითანბა თუ ისინი ორი დღის განმავლობაში წარმოადგენდნენ იარაღს, მაგრამ გან-ვლო ორმა დღემ და მათ არავითარი იარაღი არ წარმოუდგინათ. უკვე ამ უკანასკნელ ხანებში გვიგეგო სარწ-მუნოთა, რომ ბრბოში ებლა მარტო ოსებია, ხოლო ქართველებიდან ურე-ვია ისეთები, რომლებიც ქურდობა-ც-რები და უჩრადები იყვნენ, რომელთაც ასეთი ავანტიურისათვის დევნიდნენ. შე-მაგვერდობა ოსების ასეთთა: მათში შედის, როგორც საჩხერის რაიონის ოსი, აგრეთვე ქართლელი ოსი, სარ-წმუნოთა დემოგვეგენ, რომ ბევრ მთავანს იარაღი აქვს და ბევრს კი გულები, რომლებიც ერთი მხრით აგ-როვებენ სხვა და სხვა საქონელს, რომ-ელნიც სოფლის დაბრუნების დროს და მუარე მხრით აგროვებენ სე-რსათს, უკანასკნელთ სურსათისათვის სოფ. მერგვეში შემო-სულან 12 ივლისს და ამ სოფელში მოუტარებდნენ სხვადასხვა სურსათი და გაუტანათ სოფლიდან. ამავე და-მეს თავს დასხმინ სოფ. გოჩისაში იგ. გამოართვის სახლს და გაუტა-ნათ სხვადასხვა ნივთები.

12 ივლისს დ. გამოყვანილნი რაზმი ორმოცდა ათი კაცი წავიდა კორ-ნოვოსის საზოგადოებაში. როგორც გვარკმუნებდნენ ბრბოს ნაწილი იქ უნ-და ყოფილიყო, მაგრამ როგორც ჩე-ნები იქიდან გამოგვეგენ ისინი მწველობიანთ ასულან, გზაში არავი-თარი დაბრკოლება არ ჰქონიათ, მათ-თვის წარუდგინათ იარაღი. ებლაც გრძელდება იარაღის რაზმთან მიტანა, აქედან რაზმი ლარის საზოგადოებაში, გადავა, სადაც შეგროვებს იარაღს. ვიმდლოვნებთ რომ ლარის საზოგადოე-ბაში ჩვენს ჯარს არავითარი წინააღ-მდეგობის არავინ გაუწევს, ვინაიდან ეს საზოგადოება ყოველგვ მთავრო-ბის დეკლემს გულმადგინეთ ასრუ-ლებს.

აქვე არ შეიძლება არ აღვნიშნო სა-ბრბო მშვედომიანი ხალხის გაქირ-ვება, რომელიც სიხარულით გვებობო-და წარუდგენდნენ წულიწვად. მხარუ-ლად ეცებოდნენ მიტომ, რომ წელს საცხოვრო მოსავალს პირი უნდა ყო-ფილანდნენ, მაგრამ ამ ხანაკის გამო შეუძლებელია ხდება სამუშევარზე გას-ვლა, მათ უმეტეს, ნახვარ ჩინას და ქორეთის საზოგადოებაში და მთელ არგეთის საზოგადოებაში. აქ თით-ქმის ხდება დაუმუშავებელი, ნახვარდ მოსული სიმინდი და მოწიფებული პური. ბევრსა, სადაც მოპარდაპი-რებენ მძალა მ: უხდა, სრულიად განადგურებულა, სადაც კი ებლა „ბრბო“ ბუღობს, იქ კი სრულიად ხდება მოწიფებული პური, ვინაიდან პურის შენახვა უნდა, მაგრამ შიშით მუშა ვერ გამოდის და ვერ იხახავს, ბევრად კი მუშაკრებენ სრულიად მიტოვა სახლ-კარი და სხვა სოფლებ-ში გადამტოვდა. რომელ სოფლებშიც შეუძლებს „ბრბო“, იმ სოფლის მცხოვ-რებნი გადადიან სხვა სოფლებში. და სხირად დაწყნარებულ სოფლებში ერთ-ოჯახში 40—50 სული იყრის თავს და ამ ოჯახს ამ ხალხს გამოაქვები არა-ფერა აქვს და შიშილს განიცდიან. სხვა და სხვა სოფლებში ჩვენ მიერ იმარ-თება ქრებები. ამ ეპოქაში დამართა კრე-ბა სოფ. სარეშა, ჩახახა და ქორეთის საზოგადოებაში, ვინაიდან ეს სოფლებ-ბი ჩვენ ხელშია. კრებებზე მოლაპა-რაკეთ გამოდის გურიიდან მოსული

მხანაგი ანანი ჯიბლაძე და სხვები და აგრეთვე ამხანაგი ნ. გურული. კრებებზე მოლაპარაკენი ნათლად უხ-ნები ხალხს დადგინდნენ მომენტს, მოაგრობის მიზანს და ყოველივე მის მოთხოვნებს, უხნიან აგრეთვე წითელ გვარდის მნიშვნელობას, ვი-ნაიდან სოფლის გლეხი დაწმუნებულ-ლი პროვოკატორებიდან, ვითომ წი-ბელი გვარადა ეს თავად ზნაურობის მოცილებლი არისო და სხვა. კრებები ყველგან სასურველათ ტარდება.

თვით ხალხის სულიერი განწყობი-ლება აქა იქ ძლიერ ვარგია. ხალხი სოფლებს სოფლებში პირდაპირ მოი-თხოვს ყოველივე რებრესიული ზომები იქნას მიღებული მათზე, ვინც ეს ამ-ბელი გამოიყვია. სოფლებში ვიწვე-სოფლებიდან მოგვალი ახალგაზრდობა გამოდის, იკავებს თავს ხელში და ჩვენ რაზმთან ერთათ ებრძვის „ბრბოს“. ამ საქმესთან ერთათ მოახდინეს მა-ბილიზაცია 18—28 წლამდის.

ბრბოს მიერ არის გამოკლული ორი კოლპარატივი, ერთი ლინს და მეორე-ოთხისის, რომელთაც არის წადებულ-ი 10000 მან. ლიბრული საქონელი. გადმარცხვთ შემდეგი ოჯახები, რომ-ლებსაც თითოთ ერთიერთმანეთზე 2000 მანათამდის ზარალი ექნებოთ: 3. აბა-შიძე, არაქლი წვერთელი, პეტია, რომ-სტომი, გიორგი, ბეგია და აღესპინ-დელ წვერთელი, მათოლომე კანანაძე, მაკარი ტუბაბრია, სიმონ გაჩილაძე, გუტა ხოჯაგველი, ნიკოლა წყრთელი, სიმონ იაკობიძე, გრიგოლ ტინტილო-ზოვი, მ.საღუნიშვილი, ანტონ შუბითიძე, მამა გოდაბრელი და სხვები. რაიონის კომისარიატიდან და საზოგადო-მამულა კომისიიდან არის წადებული ყოველგვ საწარმოვა წინგები, საბუთები, შეწე-მვლები, ანგარიშები, მილიციონერე-ბის ტანსაცმლის, ქვეშავებელი, თო-ფები და ტყვია-წამალი. არის დამ-ტყვრული ყველა სტოლები, სკამები, არის სარულიად დახვული მთელი ძვე-ლი სხვა და სხვა საბუთები. პარტიულ-ი კოლექტივიდან არის წადებული ოქმების წიგნი, სია წივრებს და პარ-ტიის ანგარიშები და სხვა. ზარალი ძლიერ დიდია. (ას. დ.)

პორმსკოლებსია

სურული საჩხერისა

ოსტმა იარაღი არ დაჰყარეს, პირ-იქით ისინი განეგრძობენ სოფლებზე თავდასხმას და ხალხის აწიკებას. ოს-თა მოსახლერე ქართული სოფლები ტერიორის ქვეშ იმყოფება. ოსებს უთ-ქვებთ მცხოვრებთათვის: ამოიცილი წა-ვა გლეხების მტერი მთავრობის ჯარი და თქვენ მის მომხრეთ შეგ დღეს და-გაყენებოთ. უღანაშელო ხალხი თავ-ზარალცემულია და ორ ცეცხლზე იმყოფება. ივლისის 13-ს მთავრობის სამხედრო მოქმედება არ ჰქონდა გა-ნახლებული.

გადაწყვეტილია მთავრობის ჯარი შევიდეს ოსთა სოფლებში, იარაღი აუპაროს ბრბოს და ყველა დამნაშა-ვენი შეიპაროს. სოფ. კორბოლოში, რომელიც ცნობილი გახდა, როგორც „ბოლშევიკურ“ სენით მოწმელები, სანამ ზარბაზნები არ დაუშინეს, ისე უარის სტევა საქართველოს მთავრობის დამორჩილებას. ოსები მოუღან და თავისი მთავრობა გამოუტყდებიანთ. როგორცა ეს მოაგრობა და მისი მო-წილბა? ატსტზე უნდა ავიღეს ისეგ რუსის ხელმწიფე ნიკოლოზი, რომლის გამოგდების შემდგომ ფართალი აღარ იმყოფება, ხერდა ფული მოისპა, გირ-გებუა პური 7 მინეთი გხდა, ახალმა მთავრობამ ყჩაჩლები დაგვყენა მეთა-ურებად. აი, ბალშევიკური მთავრობა!

კორბოლოს დასატყვისად ჯარი გაიგზავნა. საჩხერის რაიონის სოფლე-ბიდან ჯარის უფროსს ატყობინებენ, რომ აღმინიტრატული პარტი ქვე-ლგან მოსპობილია და სოფლებში სრუ-ლი ანარქია და ავითნებობა სუფივსო. ოსთა ბრბოს სიმეცეს საზღვარი არ აქვს. მათ სრულიად დაუტარებოთ ატყობინებ. ამის წინადა ოსებმა დი-კორეს მთავრობის ჯარის მამაცი ოფი-ცერი წმ. გიორგის ოქრას ხმელით და-ჯალდოვებულა პრეგატ, რომელსაც 12 ომში ჰქონდა მონაწილეობა მი-

